

Home>Ihre Rechte>Opfer von Straftaten>Opferrechte – nach Mitgliedstaat

Drittijiet tal-vittmi - skont il-pajjiż

Malta

Titqies bhala **vittma tal-kriminalità** jekk tkun ġarrabt dannu, e.g. tkun sfajt imweġġa' jew inkella l-proprjetà tiegħek tkun ġratilha l-hsara jew insterqet, eċċ., b'riżultat ta' incident li jkun jikkostitwixxi delitt skont il-liġi nazzjonali. Bhala vittma tal-kriminalità, il-liġi tagħtik ċerti drittijiet individwali qabel, waqt u wara l-proċeduri quddiem il-qorti (proċess quddiem il-qorti kriminali).

Il-proċeduri kriminali f'Malta jibdew bl-istħarriġ tad-delitt. Skont x'delitt ikun, l-istħarriġ isir mill-pulizija jew minn maġistrat istrutturju.

Delitti inqas serji (delitti punibbli b'multa jew bi priġunerija ta' inqas minn sitt xhur) jiġu mistħarriġ minn uffiċjal tal-pulizija. Jekk ikun hemm biżżejjed provi kontra min ikun wettaq ir-reat, l-uffiċjal tal-pulizija jressaq il-każ quddiem il-Qorti tal-Maġistrati għal proċess quddiem il-qorti kriminali u jaġixxi bhala prosekutur quddiem il-qorti. Matul il-proċess quddiem il-qorti, imħallef jeżamina l-provi u jikkundanna jew jillibera mill-akkużi lil min ikun wettaq ir-reat. Jekk min ikun wettaq ir-reat jiġi kkundannat, l-istess imħallef jispeċifika l-piena li għandha tiġi imposta.

Id-delitti l-oħrajn kollha jiġu investigati minn maġistrati istrutturji. Jekk ikun hemm biżżejjed provi kontra min ikun wettaq id-delitt, il-maġistrat istrutturju jressaq il-każ quddiem il-Qorti tal-Maġistrati. Il-Qorti tal-Maġistrati teżamina l-provi u jekk ikun hemm biżżejjed provi tibgħat il-każ lill-Avukat Ġenerali. L-Avukat Ġenerali mbagħad iressaq il-każ quddiem il-Qorti Kriminali biex din tidda l-proċeduri. Matul il-proċess quddiem il-qorti, il-prosekutur itella' lil min ikun wettaq ir-reat quddiem imħallef u ġurija. Il-ġurija tiddeċiedi jekk l-imputat ikunx ħati jew le. Jekk l-imputat jiġi kkundannat, l-imħallef jispeċifika l-piena li għandha tiġi imposta.

Ikklikkja fuq il-links ta' hawn taht sabiex issib it-tagħrif li teħtieġ

1 - Drittijiet bhala vittma ta' reat

2 - Ir-rappurtar ta' reat u d-drittijiet tiegħi waqt l-investigazzjoni jew il-proċess

3 - Id-drittijiet tiegħi wara l-proċess

4 - Kumpens

5 - Id-drittijiet tiegħi f'dak li għandu x'jaqsam ma' appoġġ u assistenza

L-aħħar aġġornament: 21/06/2018

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

1 - Drittijiet bhala vittma ta' reat

X'informazzjoni se nircievi minghand l-awtorità wara li jseħh ir-reat (pereż. minghand il-pulizija, il-prosekutur pubbliku), iżda anki saħansitra qabel ma nirrapporta r-reat?

Mill-ewwel kuntatt mal-pulizija għandek tingħata l-informazzjoni li ġeja:

It-tip ta' appoġġ li tista' tingħata u minn min;

il-proċeduri kif isir ir-rapport dwar ir-reat u r-rwol tal-vittma fil-proċeduri relattivi;

kif u taht liema kundizzjonijiet tista' tingħata protezzjoni;

kif u taht liema kundizzjonijiet ikollok aċċess għal parir legali, għajnuma legali jew parir ieħor;

kif u taht liema kundizzjonijiet jista' jkollok aċċess għall-kumpens;

kif u taht liema kundizzjonijiet tkun intitolata għall-interpretazzjoni u t-traduzzjoni;

jekk tkun residenti fi Stat Membru differenti minn dak fejn seħh ir-reat, kull mizura, proċedura jew arrangamenti speċjali, li huma disponibbli sabiex jitharsu l-interessi tiegħek f'Malta;

il-proċeduri disponibbli biex jitressqu lmenti meta d-drittijiet tiegħek bhala vittma ma jkunux rispettati mill-Pulizija;

id-dettalji ta' kuntatt għall-komunikazzjonijiet dwar il-każ tiegħek;

is-servizzi ta' ġustizzja riparatriċi disponibbli;

kif u taht liema kundizzjonijiet tista' tiġi rimborzat/a għal spejjez li għamilt biex tieħu sehem fil-proċess kriminali

Jien ma ngħix fil-pajjiż tal-UE fejn seħh ir-reat (ċittadini tal-UE u dawk li mhumiex). Kif inhuma mharsa d-drittijiet tiegħi?

Bhala vittma ta' reat li seħh fi Stat Membru ieħor, jekk tkun tgħix f'Malta għandek dritt tirrapporta r-reat lill-pulizija f'Malta. Ladarba tagħmel ir-rapport, il-pulizija f'Malta huma marbutin li jibgħatu mingħajr dewmien ir-rapport lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru fejn seħh ir-reat, sakemm ma jkunux bdew il-proċeduri huma.

Jekk nirrapporta reat, x'informazzjoni se nircievi?

Meta tirrapporta reat għandek tingħata mill-pulizija rikonoxximent bil-miktub tar-rapport tiegħek, li fih ikun hemm dikjarati l-elementi baziċi tar-reat in kwistjoni. barraminhekk, għandek dritt, fuq talba tiegħek, li tircievi informazzjoni dwar:

kwalunkwe deċizjoni li ma titkomplexx jew li twaqqaf investigazzjoni jew li ma jittieħdux passi kontra t-trasgressur

il-ħin u l-post tal-proċess kriminali, u n-natura tal-akkużi kontra t-trasgressur

kwalunkwe sentenza finali fil-proċess

informazzjoni dwar is-sitwazzjoni tal-proċeduri kriminali

ir-rilaxx jew ħarba mid-detenzjoni tat-trasgressur u dwar kwalunkwe mizura maħruġa għall-protezzjoni tiegħek f'każ ta' rilaxx jew ħarba tat-trasgressur

Fil-każijiet kontemplati f'a u ċ inti għandek tingħata r-raġunijiet jew sommarju tar-raġunijiet li wasslu għad-deċizjoni in kwistjoni.

Għandi dritt għal servizzi ta' interpretazzjoni libera jew ta' traduzzjoni (meta nikkuntattja lill-pulizija jew lill-awtoritajiet oħra, jew matul l-investigazzjoni u l-proċess)?

Il-pulizija għandhom jizguraw li inti qed tifhem u qed tiġi mifhum/a. jekk ma tifhimx jew ma titkellimx bil-Malti jew bil-Ingliż, inti għandek dritt għal interpretazzjoni u traduzzjoni f'lingwa li tifhem.

Kif tista' l-awtorità tiżgura li qed nifhem u li jien qed niġi mifhum (jekk jien minorenni; jekk għandi diżabbiltà)

Il-komunikazzjoni trid issir b'lingwaġġ sempliċi u aċċessibbli u għandhom jiġu rispettati l-karatteristiċi personali tiegħek inkluż kwalunkwe dizabbiltà li tista' taffettwa l-abbiltà tiegħek biex tifhem jew tinfthiem. Barraminnekk, inti għandek dritt li tiegħu miegħek persuna tal-għazla tiegħek fl-ewwel kuntatt mal-pulizija, jekk minhabba l-impatt tar-reat inti jkollok bzonn l-għajnuna biex tifhem jew tinfthiem. meta l-vittma tkun dizabbli jew minorenni, il-pulizija dejjem jitolbu l-assistenza tas-social workers fi hdan l-Agenzija Appoġġ u jekk tinħass il-ftieġa tista' titlob ukoll għall-assistenza ta' professjonisti oħra fil-qasam.

Is-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi

Min jagħti appoġġ lill-vittmi? Il-pulizija se tibgħatni awtomatikament għand is-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi?

Mal-ewwel kuntatt tiegħek mal-pulizija huma jagħtuk informazzjoni dwar it-tip ta' appoġġ li tista' tikseb u minn min, inkluż appoġġ mediku, appoġġ psikoloġiku u saħansitra akkomodazzjoni alternattiva. Barraminnekk, il-Pulizija għandhom jirreferuk għal servizzi ta' appoġġ għall-vittmi, mingħajr dewmien.

Kif tiġi protetta l-privatezza tiegħi?

Is-servizz ta' appoġġ jingħata b'mod kunfidenzjali

Għandi nrrapporta reat qabel ma jista' jkollu aċċess għal servizzi ta' appoġġ għall-vittmi?

Inti jista' jkollok aċċess għal dawn is-servizzi anki jekk qabel ma tkun irrapportajt formalment ir-reat

Il-protezzjoni personali jekk inkun f'periklu

X'tipi ta' protezzjoni hemm disponibbli?

Il-pulizija għandha mill-ewwel tizgura li inti tinehha mill-periklu, jekk wara l-evalwazzjoni li ssir jirrizulta li inti fil-periklu. Jekk il-pulizija tikkonkludi li min ikun wettaq ir-reat ikun persuna perikoluza, hi tista' tarresta t-trasgressur u ttella' l-kaz quddiem il-qorti b'urgenza u titlob lill-qorti biex tordna li jinżamm detenu. Inti tista' wkoll titlob lill-uffiċjal tal-pulizija inkarigat mill-kaz tiegħek biex ipoġġik fi programm għall-protezzjoni tal-vittmi. Tkun trid tiddikjara li tkun se tixhed kontra min ikun wettaq ir-reat waqt is-smiġħ tal-qorti. Jekk l-uffiċjal tal-pulizija jkun konvint li x-xhieda tiegħek jew provi oħra li jkollok ikunu importanti għall-kaz, huwa jitolbu lill-Avukat Ġenerali biex ipoġġik fi programm għall-protezzjoni tal-vittmi. Il-programm jista' jkopri wkoll lil membri tal-familja tiegħek u qraba oħrajn. Normalment ikun jikkonsisti f'mizuri li jggarantixxu s-sikurezza personali tiegħek u/jew jiproteġu l-propjeta' tiegħek.

Min jista' joffrili protezzjoni?

Il-Pulizija

Xi hadd se jevalwa l-kaz tiegħi biex jara jekk għadnix fil-periklu mit-trasgressur?

Iva l-pulizija jagħmlu din l-evalwazzjoni

Xi hadd se jevalwa l-kaz tiegħi biex jara jekk inieix friskju ta' periklu ieħor mis-sistema tal-gustizzja kriminali (waqt l-investigazzjoni u l-proċess)?

Jekk waqt il-proċeduri fil-Qorti jirrizulta li għad hemm periklu, il-pulizija tista' titlob lill-qorti sabiex toħroġ ordni ta' protezzjoni fil-konfront tiegħek u l-familjari tiegħek.

X'tip ta' protezzjoni hija disponibbli għall-vittmi vulnerabbli ħafna?

F'kazijiet ta' vjolenza domestika l-vittmi jingħataw rifuġju f'xelters apposta

Jien minorenni – għandi xi drittijiet speċjali?

Jekk int minorenni, ir-rapport dwar ir-reat jista' jsir minn ġenitur jew tutor.

Bħala minorenni, f'kaz li l-ġenitur jew kustodji tiegħek ma jistgħux jirraprezentaw minhabba kunflitt ta' interessi jew jekk inti m'intix akkumpanjat jew int separat mill-familjatiegħek, il-qorti minn jedda taħtar avukat tat-tfal jew avukat tal-għajnuna legali biex jirraprezenta l-interessi tiegħek.

Membri tal-familja tiegħi miet kaġun tar-reat – x'inhuma drittijiet?

Inti titqies bħala vittma u għandek l-istess drittijiet tal-vittmi ta' reat

Membri tal-familja tiegħi kien vittma ta' reat – x'inhuma drittijiet?

Inti tista' tagħmel ir-rapport minflok il-vittma jekk hu konjuġi, ġenitur, wild, ħuk jew int tutor tiegħu.

Jista' jkollu aċċess għas-servizzi ta' medjazzjoni? X'inhuma l-kundizzjonijiet? Se nkun sikur waqt il-medjazzjoni?

Il-medjazzjoni bejn il-vittma u min wettaq ir-reat tkun disponibbli waqt il-proċeduri kriminali meta t-trasgressur jammetti jew jinstab ħati. F'kaz ta' ammissjoni jew sejba ta' ħtija, hemm diversi modi kif medjazzjoni tkun tista' tiġi aċċessata tramite l-Qrati tal-Ġustizzja. Aċċess għas-servizz ta' medjazzjoni jista' jingħata billi ssir talba lill-Qorti, permezz ta' rikors, mill-prosekutor u/jew l-avukat difensur u/jew l-uffiċjal tal-probation, sabiex il-kaz jgħaddi għall-medjazzjoni. Jekk il-Qorti tilqa' t-talba, il-kaz jiġi rinviat lill-Kumitat għall-Medjazzjoni bejn il-Vittma u min Wettaq ir-Reat (Kumitat) fi hdan id-Dipartiment tal-Probation u Parole, liema kumitat, wara li jezamina l-informazzjoni kollha rilevanti, jiddeċiedi jekk il-kaz għandux jgħaddi għall-medjazzjoni jew le. Jekk il-Kumitat jiddeċiedi li jgħaddi l-kaz għall-medjazzjoni, l-kaz jiġi assenjat lill-medjatur. Il-medjatur jikkuntatta kemm lill-vittma kif ukoll lil min wettaq ir-reat u jiltaqa' magħhom individwalment bl-iskop li ssir it-tielet laqgħa li għaliha jattendu z-zewġ partijiet. Biex isir il-proċess ta' medjazzjoni, il-medjatur għandu jizgura li z-zewġ partijiet ser jibbenefikaw mill-proċess u li m'hemmx riskju ta' vittimizazzjoni sekondarja.

Fejn nista' nsib il-liġi li stipula d-drittijiet tiegħi?

Il-liġi li stipula d-drittijiet tiegħek hi l-Att dwar il-Vittmi tal-Kriminalità' - [Kapitolu 539 tal-Liġijiet ta' Malta](#) -

Kwantu għall-medjazzjoni l-liġi applikabbli hi l-Att dwar il-Ġustizzja Riparatrici - [Kapitolu 516 tal-Liġijiet ta' Malta](#)

L-aħħar aġġornament: 21/06/2018

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

2 - Ir-rapport ta' reat u d-drittijiet tiegħi waqt l-investigazzjoni jew il-proċess

Kif nista' nrrapporta reat?

Jekk sfajt vittma ta' reat tista' tirrapporta għand il-pulizija. Ir-rapport jistgħu jagħmlu minflok il-konjuġi, il-ġenituri, l-ulied, ħutek jew it-tutor. Tista' wkoll tgħarraf lill-pulizija jekk tkun sirt taf b'reat anki meta ma tkunx il-vittma.

Tista' tirrapporta reat bil-fomm, billi tmur fl-eqreb għassa tal-pulizija jew billi ċċempel fuq in-numru ta' emergenza 112 f'kazijiet li jeħtieġu assistenza immedjata, jew billi tħalli r-rapport fl-għassa tal-pulizija jew billi tibgħat ittra. Jekk tagħzel li tibgħat rapport bil-miktub, tista' tabbozzah int stess jew titlob l-għajnuna ta' avukat. M'hemm l-ebda formola li trid timxi magħha bilfors. Normalment ir-rapport isir dl-Ingliż jew bil-Malti izda jekk ma tifhimx jew titkellimx b'xi waħda minn dawn iz-zewġ lingwi, għandek id-dritt li tagħmel ir-rapport b'lingwa li tifhem jew billi tingħata l-għajnuna ta' interpretu. Trid tinkludi d-dettalji personali tiegħek. Fil-prinċipju jiġu aċċettati wkoll rapporti anonimi, izda l-pulizija tidda tistharreġ rapport bħal dan biss kemm -il darba r-reat ikun wieħed serju ħafna.

M'hemm l-ebda zmien sa meta trid tirrapporta reat. Madankollu, il-liġi tgħid li jekk kiun għadda ċertu perjodu ta' zmien minn mindu jkun seħħ ir-reat, ma jkunux jistgħu jimbnew proċeduri kriminali kontra min wettaq. Il-perjodu jiddependi minn x'tip ta' reat ikun, u jvarja minn tliet xhur għar-reati l-inqas serji (ezempju tgħajir bil-fomm) għal għoxrin sena għal reati partikolarment serji (ezempju qtil). Wara dak il-perjodu, xorta waħda tista' tagħmel rapport imma l-pulizija ma jistgħarx id-dellitt. Anki jekk jistgħarx, il-qorti tillibera lil min ikun wettaq ir-reat mill-akkuzi.

Fil-kaz ta' ċerti reati zgħar, tkun trid tagħmel rapport speċjali għand il-pulizija. Dawn huma l-kazi fejn mingħajr tali lment il-pulizija ma jithallew x jibdew jistharrġu. L-ilmenti s-soltu għalkemm mhux bilfors, isiru bil-miktub. Tista' titlob lil avukat biex jiktibek l-ilment. Fl-ilment trid tinkludi: id-dettalji personali tiegħek (l-isem, l-indirizz, in-numru tal-karta ta' l-identità), tagħrif dwar min ikun wettaq ir-reat, deskrizzjoni ta' dak li għara' u lista ta' xhieda, bl-indirizzi tagħhom, li tkun tixtieq li l-pulizija tkellimhom. Huwa rakkomandat ukoll li tinkludi referenza għad-disposizzjoni legali li taħseb li kiser min wettaq ir-reat, izda mhux obbligatorju.

Kif nista' nsir naf x'qed jiġri dwar il-kaz?

Meta tirrapporta reat, tingħata numru ta' referenza. Dan in-numru tista' tuzah biex tara f'xi wasal il-kaz. Fil-prattika tista' tiċċekkja wkoll billi tuza d-data meta tkun għamilt ir-rapport. Tista' tirċievi informazzjoni dwar l-istharrġi billi tmur l-għassa tal-pulizija jew billi ċċempel bit-telefon.

Għandi dritt għal għajnunha legali (matul l-investigazzjoni jew il-proċess)? B'liema kundizzjonijiet?

Il-vittmi ta' reat huma ntitolati għal għajnunha legali

Nista' nitlob lura l-ispejjeż (biex niehu sehem fl-investigazzjoni/fil-proċess)? B'liema kundizzjonijiet?

Iva, tista' titlob lura l-ispejjeż.

Nista' nappella jekk il-kaz tiegħi jingħalaq qabel ma mmur il-qorti?

Jekk wara li l-pulizija jistharrġu r-reat, jiddeciedi li jagħluq l-kaz mingħajr ma jressqu quddiem il-qorti, bħala vittma inti tista' tappella kontra din id-deċizzjoni quddiem il-Qorti tal-Maġistrati. Il-Qorti tal-Maġistrati titolbok tikkonferma bil-gurament l-informazzjoni li tkun tajt fir-rapport u tistqarr li lest tixhed fil-qorti.

Ikollok ukoll tħallas somma flus li tiġi stabilita mill-qorti bħala garanzija li l-intenzjoni tiegħek li tiftaħ il-proċeduri kontra min ikun wettaq ir-reat tkun serja. Il-Qorti tal-Maġistrati tezamina l-provi u jekk issibhom bizzejjed, tordna lill-pulizija biex jissokta l-proċeduri.

Nista' nkun involut fil-proċess?

Tista' tiehu sehem fil-proċeduri anki bħala parti ċivili. Biex tidhol fil-proċeduri bħala parti ċivili tkun trid tipprezenta t-talba tiegħek permezz ta' applikazzjoni fil-qorti. Il-qorti tezamina l-applikazzjoni tiegħek u tiddeciedi jekk tħalli x issir parti ċivili. Bħala parti ċivili tkun tista' tattendi għas-seduti kollha tal-qorti, anki dawk li ma jkunux miftuħin għall-pubbliku u anki jekk tkun ser tixhed fil-proċediment.

X'inhu r-rwol uffiċjali tiegħi fis-sistema ġudizzjarja? Pereżempju, jien nista' nkun jew nista' nagħzel li nkun: vittma, xhud, parti ċivili jew prosekutur privat?

Inti tista' tkun xhud u anki parti ċivili, kif spjegat hawn fuq.

X'inhu d-drittijiet tiegħi u l-obbligi f'dan ir-rwol?

Id-drittijiet u l-obbligi tiegħek waqt il-proċess quddiem il-qorti kriminali jiddependi minn liema qorti tisma' l-kaz tiegħek:

jekk il-prosekuzzjoni fil-kaz tiegħek imexxiha uffiċjal tal-pulizija quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, ikollok kwazi l-istess drittijiet daqs l-imputat: inti jew l-avukat tiegħek tkunu tistgħu tressqu l-provi, tagħmlu kontroezami tax-xhieda (billi tistaqsu l-mistoqsijiet permezz tal-uffiċjal tal-pulizija li jkun qed imexxi l-prosekuzzjoni eċċ.

jekk il-prosekuzzjoni fil-kaz tiegħek imexxiha l-Avukat Ġenerali, id-Deputat Avukat Ġenerali jew prosekutur pubbliku quddiem il-Qorti Kriminali, tkun tista' tattendi biss għas-smiġ u tressaq argumentazzjoni b'rabta mas-sentenza jekk il-gurija tkun sabet lill-imputat hati.

Nista' nagħmel dikjarazzjoni jew nixhed waqt il-proċess? B'liema kundizzjonijiet?

Waqt il-proċess kriminali inti aktarx tissejjaħ biex tagħti x-xhieda tiegħek għalix il-qorti tkun trid tisma' x-xhieda tiegħek bħala vittma tar-reat.

X'informazzjoni se nirċievi waqt il-proċess?

Inti jkollok dritt li tinzamm infurmat dwar dak li qed jiġri fil-proċess kriminali kif ukoll li tkun infurmat bis-sentenza finali

Jista' jkollni aċċess għall-fajls tal-Qorti?

Bħala parti ċivili jkollok aċċess għall-atti u d-dokumenti tal-qorti.

L-aħħar aġġornament: 21/06/2018

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija għestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

3 - Id-drittijiet tiegħi wara l-proċess

Nista' nappella kontra s-sentenza?

Il-proċess quddiem il-qorti kriminali jintemm b'deċizzjoni tal-qorti li tikkundanna jew tillibera mill-akkuzi lill-imputat. Jekk l-imputat jinstab hati, l-Imħallef jissentenzjah. Skont il-liġi Maltija, huma biss l-imputat u l-Avukat Ġenerali li għandhom id-dritt li jappellaw mill-kundanna/liberazzjoni mill-akkuzi u/jew mis-sentenza quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali.

Madankollu, jekk ikun sar appell u inti kont parti ċivili fl-ewwel proċess quddiem il-qorti kriminali, l-avukat tiegħek jifhalla jezamina d-dokumenti rilevanti kollha li jkollhom x'jaqsmu mal-proċedura tal-appell.

X'inhu d-drittijiet wara s-sentenza?

Wara li tidhol fis-sehħ is-sentenza, għandek dritt tirċievi kopja tad-deċizzjoni tal-Qorti. jekk il-qorti tissentenzja lit-trasgressur għal sentenza ta' prigunerija, inti għandek dritt li tkun infurmat/a meta t-trasgressur jiġi rilaxxat jew inkella jekk jaħrab.

Jien intitolat għal appoġġ jew għal protezzjoni wara l-proċess? Għal kemm żmien?

Inti għandek dritt għal appoġġ jew għal protezzjoni wara li jintemmu l-proċeduri kriminali, matul u għal żmien xieraq.

X'informazzjoni nista' ningħata jekk it-trasgressur jiġi kkundannat?

Inti tingħata koja tas-sentenza finali.

Se nkun infurmat jekk it-trasgressur jinheles (inkluż helsien kmieni jew kundizzjonali) jew jaħrab mill-habs?

Iva, inti tkun infurmat/a meta t-trasgressur jiġi rilaxxat jew jaħrab.

Se nkun involut dwar deċizzjonijiet biex jinheles jew biex jingħata libertà kondizzjonali? Pereżempju, nista' nagħmel dikjarazzjoni jew inressaq appell?

Ma tkunx involut f'tali deċizzjonijiet għalkemm tkun infurmat/a dwarhom.

L-aħħar aġġornament: 21/06/2018

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija għestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

4 - Kumpens

X'inhi l-proċedura biex nitlob kumpens mingħand it-trasgressur? (pereż. kawża fil-qorti, kawża ċivili, talba għad-danni)

Il-proċedura legali biex titlob kumpens mingħand it-trasgressur hija li tiftaħ kawża ċivili għad-danni kontrih, sakemm ma jkunx hemm diġà xi ordni ta' ħlas mit-trasgressur lill-vittma maħruġa mill-qorti kriminali.

Il-qorti ordnat lit-trasgressur biex iħallasni għad-danni/jagħtini kumpens. Kif nista' niżgura li t-trasgressur iħallasni?

Meta jkun hemm ordni bħal dik, inti jkollok dritt tezegwixxi dik l-ordni daqslikieku kellek favur tiegħek deċizzjoni tal-qorti civili bil-konsegwenza li tkun tista' saħnsitra tipproċedi billi titlob ħruġ ta' mandati ta' qbid u sekwestru.

Jekk it-trasgressur ma jhallasx, l-Istat jista' jhallasni bil-quddiem? B'liema kundizzjonijiet?

Jekk it-trasgressur ma jhallasx, allura hemm possibilita' li l-Gvern iħallas lill-vittma bil-quddiem taħt ċertu kundizzjonijiet li jistgħu jiġu imposti fid-diskrezzjoni tal-Avukat Ġenerali.

Għandi dritt għal kumpens mingħand l-Istat?

Iva għandek dritt titlob kumpens mingħand l-Istat taħt skema għal ħsara kkawzata mill-kriminalita'.

<http://www.justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=8983&l=2>

formola Elettronika disponibbli: <https://eforms.gov.mt/pdfforms.aspx?fid=pjd010m>

Jien intitolat għal kumpens jekk it-trasgressur ma jinstabx ħati?

Hemm jedd għal kumpens anke meta t-trasgressur ma jinstabx ħati jew ma jkunx magħruf.

Għandi dritt għal pagament ta' emerġenza waqt li qed nistenna li tiġi deċiża t-talba għall-kumpens tiegħi?

Eċċezzjonalment, jista' jkun hemm pagament t'emergenza sakemm tiġi finalment deċiża t-talba għall-kumpens.

L-aħħar aġġornament: 21/06/2018

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

5 - Id-drittijiet tiegħi f'dak li għandu x'jaqsam ma' appoġġ u assistenza

Jiena vittma ta' reat, lil min għandi nikkuntattja għall-appoġġ u l-assistenza?

Il-Pulizija

Sit elettroniku: <https://pulizija.gov.mt/en/Pages/Home.aspx>

<https://pulizija.gov.mt/en/Pages/Home.aspx>L-aġenzija nazjonali tal-assistenza soċjali għat-tfal u l-familji fil-bżonn, Appoġġ

Sit elettroniku: <http://fsws.gov.mt/en/appogg/Pages/welcome-appogg.aspx>

<http://fsws.gov.mt/en/appogg/Pages/welcome-appogg.aspx>Id-Dipartiment tal-Ġustizzja - għal assistenza dwar kumpens għal ħsara kkawzata mill-kriminalita'

Kuntatti:

Indirizz elettroniku: info.justicedepartment@gov.mt

Numru tat-telefon: +356 25674330

Indirizz: 21, Triq l-Arcisqof, Valletta VLT1443

Legal Aid Malta Agency

Sit elettroniku: <https://mjcl.gov.mt/en/LegalAidMalta/Pages/home.aspx>

Il-hotline għall-appoġġ tal-vittmi

Supportline 179

L-appoġġ għall-vittmi huwa bla ħlas?

Iva, l-appoġġ għall-vittmi jingħata bla ħlas.

X'tip ta' appoġġ nista' nirkievi mis-servizzi tal-Istat jew mill-awtoritajiet?

Inti għandek dritt tirkievi servizzi ta' appoġġ li jikkonsistu f'li ġej:

informazzjoni, pariri u appoġġ rilevanti għad-drittijiet tal-vittmi, inkluż aċċess għal skemi ta' kumpens għal ħsara kriminali u fuq ir-rwol tiegħek fil-proċeduri kriminali, inkluż il-preparazzjoni għall-attenzenza waqt il-proċeduri;

informazzjoni dwar jew referenza diretta għal kwalunkwe servizzi rilevanti ta' appoġġ li jkunu disponibbli;

appoġġ emozzjonali, u fejn disponibbli, psikoloġiku;

pariri marbutin ma' kwistjonijiet finanzjarji u prattiċi;

pariri relatati mar-riskju u l-prevenzjoni ta' vittimizazzjoni sekondarja u ripetuta, ta' intimidazzjoni u ta' ritaljazzjoni.

X'tip ta' appoġġ nista' nirkievi minn organizzazzjonijiet mhux governattivi?

Minn għand il-**Victim Support Malta** tista' tirkievi support emozzjonali biex toħroġ mit-trauma ikkawzata mir-reat, informazzjoni legali dwar proċeduri kriminali relatati mal-vittmi ta' reati u għajjnuna prattika bħal per eżempju assistenza fil-komunikazzjoni mal-Pulizija.

Sit elettroniku: <http://victimsupport.org.mt/>

[St Jeanne Antide Foundation](#)

L-aħħar aġġornament: 21/06/2018

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.